Raadsvoorstel

Gemeente Bergeijk

Raadsvergadering d.d.	:	20 april 2023
Afdeling	:	Staf
Portefeuillehouder	:	Wethouder M.M. Kuijken
Onderwerp	:	Bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie De Kempen
Betreffend onderdeel programmabegroting	:	Taakveld 0 "Bestuur en ondersteuning"

Samenvatting
Met de voorliggende bestuursopdracht wordt de ontwikkeling voor De Kempen in 2030-2040 op zowel het sociaal-maatschappelijke als het fysieke vlak onderzocht. Dit is een opdracht van de raden voor de colleges van Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. De bestuursopdracht ligt voor om de raad de ruimte te bieden kaders te stellen voor het onderzoek en de strategie.

Inleiding
In december 2021 is Ontwikkelstrategie de Kempen door de colleges van de vier Kempengemeenten vastgesteld. De ontwikkelstrategie is een ruimtelijke strategie op het gebied van wonen, werken en mobiliteit en legt de focus op de periode tot 2030. Het was een bundeling van bestaand beleid. Inmiddels is regionaal in Zuidoost-Brabant de conclusie getrokken dat alleen bestaand beleid onvoldoende is vanwege de schaalsprong die de regio doormaakt.

Vanuit de Metropoolregio Eindhoven (MRE) werken de 21 gemeenten aan een Regionale Ontwikkelstrategie voor Zuidoost-Brabant met richtinggevende keuzes voor fysieke ontwikkelingen voor 2030-2040. Ook deze ontwikkelstrategie richt zich op wonen, werken en mobiliteit. De fysieke ontwikkelingen hebben echter ook impact op de brede welvaart en het absorptievermogen van de gemeenten.

Met de voorliggende bestuursopdracht wordt de ontwikkeling voor De Kempen in 2030-2040 op zowel het sociaal-maatschappelijke als het fysieke vlak onderzocht. Deze bestuursopdracht ligt voor om de raad de ruimte te bieden kaders te stellen voor dit vervolg.

Advies
1. De bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie de Kempen te verstrekken aan het college van B&W, waarmee:
   a. het college de opdracht krijgt om samen met de colleges van Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden te komen tot een voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de Kempen tussen 2030 en 2040;
   b. na vaststelling van dit voorkeursscenario in de gemeenteraden dit scenario wordt uitgewerkt in een strategische koers op sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk-fysiek vlak.

Beoogd effect
Gezamenlijk met Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden een gedragen richting geven aan de ontwikkeling van de Kempen in 2030-2040 op zowel het sociaal-maatschappelijke als het fysieke vlak.

Argumenten

1.1 Er is behoefte aan een actieve strategie voor de ontwikkeling van de Kempen na 2030.
De regio Zuidoost-Brabant groeit snel. Grote maatschappelijke ontwikkelingen komen hier samen, mede door de grote economische groei in de regio en de verkregen mainportstatus. Denk daarbij aan de enorme woningbouwopgave, de groei van intelligente maakindustrie en behoefte aan bedrijventerreinen en investeringen in mobiliteitsknelpunten. Deze ontwikkelingen bieden veel mogelijkheden om de kracht en kwaliteiten van de gemeenten in de Kempen te versterken. Hiervoor is het noodzakelijk om de kracht en kwaliteit te kennen om vervolgens een strategie te bepalen om de schaalsprong te benutten om deze kwaliteiten te versterken.

1.2 We brengen de benodigde fysieke ontwikkelingen in verhouding met de brede welvaart van de Kempen.
In de Ontwikkelstrategie De Kempen 2030 en de Regionale Ontwikkelstrategie ligt de focus op ruimtelijke aspecten wonen, werken en mobiliteit. In deze strategieën is weinig oog voor de sociaal-maatschappelijke gevolgen van deze fysieke ontwikkelingen. In uw raad is er juist veel aandacht voor brede welvaart en sociaal-maatschappelijke aspecten. Daarom wordt brede welvaart gebruikt als uitgangspunt voor dit onderzoek.

1.3 Samenwerken in De Kempen is nodig om stevig te staan ten opzichte van regio, provincie en Rijk.
Deze gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden vormen samen een subregio binnen de MRE. De kwaliteiten van de vier gemeenten komen veel overeen. Een gezamenlijke strategie versterkt de vier gemeenten in hun boodschap naar regio, provincie en Rijk. Voorliggende bestuursopdracht moet voor deze subregio bepalen wat de krachten en kwaliteiten zijn en op basis daarvan een strategische koers bepalen. Het is mogelijk om zelfstandig een vervolg aan de ontwikkelstrategie te geven. De ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit, voorzieningen en andere aspecten van brede welvaart zijn echter groot en gemeentegrensoverschrijdend. Daardoor is dit onwenselijk. Daarbij zijn De Kempen een goed schaalniveau voor een onderzoek naar brede welvaart.

1.4 De bestuursopdracht bouwt verder op reeds gemaakte keuzes.
Het voorliggende traject start niet met een volledig blanco vel, maar start met een inventarisatie van eerder vastgestelde visies op het gebied van wonen, werken, mobiliteit en welzijn. Nog actieve toekomstvisies van deelnemende gemeenten worden meegenomen in het traject. Daarnaast dienen ook de in juli 2023 te maken richtinggevende keuzes naar aanleiding van de Ontwikkelstrategie voor Zuidoost-Brabant als vertrekpunt voor het voorliggende traject.

1.5 De uitwerking van de bestuursopdracht heeft effect in de periode tussen 2030 en 2040.
Het voorliggende onderzoek richt zich op periode tussen 2030 en 2040. Daarmee hebben de uitkomsten van dit traject geen effect op het huidige woningbouwprogramma van de deelnemende gemeenten en de mobiliteitsprojecten die zijn gepland.

Kanttekeningen

1.1 Er is een overlap met andere trajecten met andere doorlooptijden.
Er zijn op dit moment verschillende trajecten die raakvlakken hebben met deze bestuursopdracht: hier input uit krijgen of input leveren. Enkele voorbeelden zijn: ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant, de actualisatie van de Kempische Woonvisie en het Provinciaal Meerjarenprogramma Energie en Klimaat (pMIEK). De planning van een aantal trajecten zijn niet te beïnvloeden, hier moeten we dus gedurende dit traject al input voor geven. Dit geldt in ieder geval voor de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant. Op de Omgevingsdag van 13 juli 2023 worden er richtinggevende afspraken gemaakt door de bestuurders van de 21 MRE-gemeenten om de koers van de regio na 2030 te kunnen bepalen. Dit vraagt om een zekere mate van flexibiliteit in dit traject. Soms zullen we, vooruitlopend op de planning, uitspraken moeten doen of input moeten leveren om ervoor te zorgen dat de belangen van de Kempen ook op andere terreinen worden gewaarborgd.

1.2 De verschillende gemeenteraden nemen afwijkende besluiten.
Het is mogelijk dat door aanpassingen door de raden er vier verschillende versies van de bestuursopdracht worden vastgesteld. Wanneer er verschillende (geamendeerde) versies worden vastgesteld, moet er door de colleges worden gekeken naar de impact van deze verschillen op de aanpak in de bestuursopdracht. Het is mogelijk dat dit leidt tot specifieke aanvullingen of nader onderzoek voor individuele gemeenten. Eventuele kosten worden dan afzonderlijk in rekening gebracht. Om dit risico te verkleinen zijn de vier raden gezamenlijk geïnformeerd over de bestuursopdracht tijdens een informatiebijeenkomst op 1 maart 2023.

Financiën
De totale kosten voor de uitvoering van de bestuursopdracht zijn geraamd op € 200.000 voor 2023 en 2024. Het aandeel van de gemeente Bergeijk hierin is op basis van een verdeelsleutel (inwoners) € 52.000. Deze bijdrage wordt gedekt in de begroting waarin jaarlijks € 25.000 is opgenomen voor Regionale samenwerking en € 15.000 voor organisatie samenwerking / Strategische Kempenagenda.

De gemeente Eersel treedt op als penvoerder en is daarmee opdrachtgever richting contractanten in het kader van de uitvoering van de bestuursopdracht. De gemaakte kosten worden direct doorbelast aan de gemeenten Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden.

Maatschappelijk verantwoord inkopen
Het onderzoek dat volgt uit de bestuursopdracht wordt deels uitgevoerd door externe, deskundige bureaus.

Communicatie

Participatie
Inwoners, ondernemers en verengingen worden in het voorliggende traject betrokken in stap 2 van de aanpak: het uitwerken van de brede welvaart.

Communicatie met de raad
De raden van de deelnemende gemeenten hebben op twee momenten in de uitvoering een besluitvormende rol. Verder blijven ze gedurende het traject gezamenlijk geïnformeerd en (in stap 2) actief betrokken. Tijdens de Kempische informatiebijeenkomsten voor de gezamenlijke raden zullen de raden iedere bijeenkomst worden bijgepraat over de voortgang. De bijeenkomst van 13 september 2023 wordt gebruikt voor een werkbijeenkomst in het kader van stap 2 van het traject (uitwerken brede welvaart).

Uitvoering
De uitvoering van de voorliggende bestuursopdracht is opgedeeld in vijf stappen. Een toelichting op deze stappen is opgenomen in de bijgevoegde bestuursopdracht.

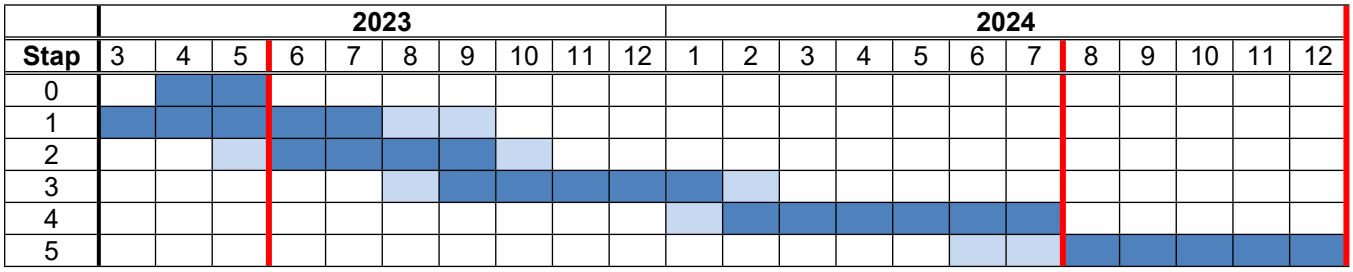

Legenda
Stap 0: Vaststellen bestuursopdracht;
Stap 1: Inventarisatie;
Stap 2: Uitwerken brede welvaart;
Stap 3: Van denkrichtingen naar scenario's;
Stap 4: Voorkeursscenario bepalen;
Stap 5: Uitwerken voorkeursscenario.
Rode lijn: Raadsbesluit

Na het gezamenlijke traject zullen de fysieke elementen die voortkomen uit het traject lokaal worden verankerd in de gemeentelijke Omgevingsvisie. Het onderzoek dat volgt uit de bestuursopdracht wordt deels uitgevoerd door externe, deskundige bureaus. Daarnaast vraagt dit traject om ambtelijke

capaciteit bij de deelnemende gemeenten. Er wordt voor een groot aantal beleidsterreinen een beroep gedaan op ambtelijke capaciteit. Daarmee kan heeft het voorliggende traject invloed hebben op bestaande planningen van andere projecten en trajecten.

Bijlagen

1. Bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie De Kempen
2. Concept Raadsbesluit vervolg Ontwikkelstrategie De Kempen

Advies Raadscommissie

De commissie ABZ heeft in haar vergadering d.d. 06 april 2023 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 20 april 2023 als bespreekstuk.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds	A. Callewaert – de Groot
Gemeentesecretaris	Burgemeester